

denne undersøgelse? Den venstrefløj omfatter i den her sag De Radikale og den fløj af Socialdemokratiet, som kom til magten og ændrede sikkerhedspolitikken i begyndelsen af 1980'erne, fodnotefolket, og som stadig bestemmer farten i Socialdemokratiet trods et par formandsskift.

Hvorfor er det så vigtigt for dem, at undersøgelsen ikke bliver gennemført? Mon ikke det er, fordi der er for mange lig i lasten, for meget, der skal fortrænges og bortforklares fra den periode, hvor den ideologiske begrebsdannelse opstod, som stadig udgør en betragtelig del af den ideologiske luft, vi indånder.

Kl. 13.40

Lad mig sige uden omsvøb, og jeg understreger det selvfølgelig, at mit udsagn kun forpligter Dansk Folkeparti: Der er bl.a. behov for, at vi får kortlagt medløberiet, den intellektuelle og politiske fascination af den totalitære ideologi, der stod bag verdenshistoriens mest monstrøse terrorstat ved siden af det nazistiske Tyskland; en magt, hvis mål det var at kvæle friheden i Vesteuropa, sådan som den var blevet kvalt i Østeuropa.

Historien skal først og sidst lære os at forstå den nutid, vi lever i, og en kortlægning af datidens medløberi kan bl.a. sætte det aktuelle medløberi i perspektiv. Medløberiet over for nutidens skræmmende totalitære ideologi, islamismen, som får ikke så få af tidens intellektuelle, kunstnere og politikere til at svigte forsvaret for ytringsfriheden og den frie religionskritik.

Vi oplevede medløberiet over for totalitarismen i 1930'erne, vi oplevede det under fodnoteperioden, og vi oplever det i dag, og den historie skal fortælles. For valget mellem frihed og totalitarisme kommer altid igen i ny skikkelse, eller valget mellem virkelighed og utopi.

Som ministeren redejorde for, er der i finansloven for 2005 en bemærkning om, at når DIIS-rapporten var udkommet, så skulle det vurderes, om der var behov for yderligere studier af Danmark under den kolde krig.

Det tør nok siges, at udgivelsen af DIIS-rapporten efterlod et sådant behov. Dels blev rapporten mødt med en sønderlemmende kritik. Dels blev det åbenlyst – og det kunne de historikere sådan set ikke gøre for – at det kommissorium, rapporten var lavet ud fra, ikke lagde op til at beskrive de indre konflikter. Den opgave, der nødvendigvis måtte fylde det hele, sigtede på at analysere det militære trusselsbillede.

Endelig er rapporten skrevet i et kaudervælsk af pseudovidenskabelige termer, som gør, at kun

fagfæller og enkelte politiske aktører for perioden vil orke at læse den, typisk for at se, om deres egne synspunkter bliver bekræftet eller afkræftet. Det var en logisk følge af bemærkningerne i 2005-finansloven, at der blev afsat 10 mio. kr. for 2006 til den længe ønskede undersøgelse.

Det foreliggende beslutningsforslag afspejler tydeligt, hvilke vanskeligheder oppositionen mod koldkrigscenteret har været stedt i, for man vil jo ikke benægte, at der er behov for forskning i den kolde krig, men så finder man på alle mulige formalistiske procedurifinesser, som der ikke er hold i. Man vil ikke benægte behovet, det skal bare ikke være en specifik dansk undersøgelse, men foregå i samarbejde med andre nordiske lande.

Den model er højt besynderlig, eftersom både Norge og Sverige for længst har gennemført meget store undersøgelser af emnet. Den norske statsgenererede undersøgelse resulterede i det fremragende værk i to bind, »Den hemmelige krig«. I Sverige er det adskillige bind på højt niveau, der er frembragt. Det er faktisk kun Danmark, der indtil nu halter bagefter med hensyn til forskning i perioden.

For det første: Hvilken interesse skulle Norge og Sverige have i et samarbejde med Danmark, som indtil nu ikke har præsteret noget perspektivrigt?

For det andet: Sverige som et neutralt land udviser ingen fælles træk med Danmark og Norge, som kunne gøre det relevant at knytte landene sammen i et samlet forskningstema.

Hr. Høgni Hoydal har spurgt om Færøerne, men hvad med Island og Finland, skal de være omfattet? Ideen synes at være en konstruktion, der dårligt kan begrundes historiefagligt, men bare skal tjene det ene formål at præsentere et eller andet alternativ. Man kunne ikke så godt argumentere mod historisk forskning i den kolde krig med frygten for, at der vil dukke forhold op, som ville være ubehagelige for en selv, men så fordybede man sig i de her procedurespørgsmål.

Kl. 13.45

Forskningen vil blive politisk styret, sagde man. Det er sagt nu til bevidstløshed, jeg ved ikke hvor mange gange, uden at det er begrundet, hvorfor et center med en suveræn bestyrelse, som skal ansætte forskere efter opslag og ansøgninger, skulle give anledning til politisk styring.